

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (tredje avdelningen i utökad sammansättning)

den 24 februari 2021 *

”Talan om ogiltigförklaring – Statligt stöd – Stöd till förebyggande omstrukturering av Banca Monte dei Paschi di Siena – Preliminär granskningsfas – Beslut i vilket stödet förklaras förenligt med den inre marknaden – Invändning om rättegångshinder – Ställning som berörd part – Berättigat intresse av att få saken prövad – Talerätt – Upptagande till prövning”

I mål T-161/18,

Anthony Braesch, Luxemburg (Luxemburg),

Trinity Investments DAC, Dublin (Irland),

Bybrook Capital Master Fund LP, Grand Cayman (Caymanöarna),

Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP, Grand Cayman,

Bybrook Capital Badminton Fund LP, Grand Cayman,

företrädda av advokaterna M. Siragusa, A. Champsaur, G. Faella och L. Prosperetti,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av K. Blanck och A. Bouchagiar, båda i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan enligt artikel 263 FEUF om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(2017) 4690 final av den 4 juli 2017 om statligt stöd SA.47677 (2017/N) – Italien, nytt stöd och modifierad omstrukturingsplan för Banca Monte dei Paschi di Siena,

meddelar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen i utökad sammansättning),

sammansatt av ordföranden A.M. Collins samt domarna V. Kreuschitz, Z. Csehi, G. De Baere (referent) och G. Steinfatt,

justitiesekreterare: handläggaren P. Cullen,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 9 juli 2020,

* Rättegångsspråk: engelska.

följande

Dom

Bakgrunden till tvisten

- 1 Sökandena, Anthony Braesch, Trinity Investments DAC, Bybrook Capital Master Fund LP, Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP och Bybrook Capital Badminton Fund LP är, vad gäller den förstnämnde, företrädare för innehavare av obligationer som benämns ”Floating Rate Equity-Linked Subordinated Hybrid-FRESH” 2008 (nedan kallade FRESH-obligationerna), och, vad gäller de övriga, innehavare av sådana obligationer.
- 2 I april 2008 genomförde Banca Monte dei Paschi di Siena (nedan kallad BMPS) en kapitalökning med 950 miljoner euro som var reserverad för J.P. Morgan Securities Ltd (nedan kallad JPM), som tecknade aktier i BMPS (nedan kallade FRESH-aktierna). Samtidigt ingick JPM den 16 april 2008 ett nyttjanderättsavtal med BMPS, enligt vilket JPM behåller äganderätten till aktierna medan BMPS har nyttjanderätt och ett avtal om utbyte av bolag (nedan kallade FRESH-avtalen). JPM erhöll nödvändiga medel för att teckna FRESH-aktierna i Bank of New-York Mellon (Luxemburg), som ersattes av Mitsubishi UFJ Investor Services & Banking (Luxembourg) SA (nedan kallat MUFJ), som den 16 april 2008 emitterade FRESH-obligationerna med stöd av luxemburgsk rätt till ett värde av en miljard euro. JPM ingick ett utbytesavtal med MUFJ som omfattades av luxemburgsk rätt och MUFJ ingick ett förvaltningsavtal med innehavarna av FRESH-obligationerna, vilket också lydde under luxemburgsk rätt. Enligt dessa olika avtal, som av sökandena betecknas som FRESH-instrument, överförs de avgifter som JPM av BMPS uppburit med stöd av FRESH-avtalen till MUFJ och därefter till innehavarna av FRESH-obligationer i form av kuponger.
- 3 Genom beslut av den 27 november 2013 godkände Europeiska kommissionen det omstruktureringsstöd som Republiken Italien hade beviljat den italienska banken BMPS, med beaktande av en omstruktureringsplan och av olika åtaganden. I juni 2015 hade BMPS helt återbetalat stödet.
- 4 Den 29 juli 2016 offentliggjorde Europeiska bankmyndigheten (EBA) resultaten av det stresstest som genomfördes på europeisk nivå år 2016. Detta test visade att BMPS saknade eget kapital under det mest ogynnsamma scenariot.
- 5 Den 23 december 2016 antog de italienska myndigheterna decreto-legge n. 237 – Disposizioni urgenti per la tutela del risparmio nel settore creditizio (lagdekret nr 237 om brådskande åtgärder inom kreditväsendet till skydd för sparande) (GURI nr 299 av den 23 december 2016), som omvandlades till lag och även ändrades genom legge di conversione (omvandlingslag) av den 17 februari 2017 (GURI nr 43 av den 21 februari 2017) (nedan kallat lagdekret 237/2016), varigenom en rättslig ram för likviditetsstöd och förebyggande rekapitalisering upprättades.
- 6 Till följd av Europeiska centralbankens (ECB) förklaring av den 23 december 2016, enligt vilken BMPS var solvent, godkände kommissionen tillfälligt, genom beslut av den 29 december 2016, ett individuellt likviditetsstöd på 15 miljarder euro till BMPS på grundval av de åtaganden som de italienska myndigheterna hade erbjudit. De italienska myndigheterna åtog sig att inom två månader från det att garantierna beviljades inkomma med en omstruktureringsplan, om inte stödet återbetalades inom samma frist.
- 7 BMPS försök att samla in nytt privat kapital misslyckades. BMPS ansökte därför den 30 december 2016 om ett statligt undantagsstöd i form av en förebyggande rekapitalisering enligt lagdekret 237/2016.

- 8 Den 28 juni 2017 anmälde de italienska myndigheterna till kommissionen ett stöd för rekapitalisering av BMPS, uppgående till 5,4 miljarder euro, tillsammans med en ny omstruktureringsplan och nya åtaganden.
- 9 Samma dag sände ECB en skrivelse till kommissionen i vilken det angavs att BMPS var solvent vid denna tidpunkt.
- 10 I kommissionens beslut C(2017) 4690 final av den 4 juli 2017 om statligt stöd SA.47677 (2017/N) – Italien, nytt stöd och ändrad omstruktureringsplan för Banca Monte dei Paschi di Siena (nedan kallat det omtvistade beslutet), vilket antogs efter den preliminära granskningsfasen, bedömde kommissionen två stödåtgärder. Den första åtgärden (nedan kallad åtgärd 1) består av ett likviditetsstöd på 15 miljarder euro i form av statliga garantier för skulder med bästa förmånsrätt, som nämns i punkt 6 ovan. Den andra åtgärden (nedan kallad åtgärd 2) består av ett stöd för förebyggande rekapitalisering av BMPS med ett belopp på 5,4 miljarder euro, som nämns i punkt 8 ovan.
- 11 Efter att ha konstaterat att åtgärderna 1 och 2 utgjorde statligt stöd angav kommissionen att den rättsliga grunden för att bedöma huruvida åtgärderna var förenliga med den inre marknaden utgjordes av artikel 107.3 b FEUF, avseende stöd för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi. Kommissionen ansåg att åtgärderna 1 och 2 utgjorde stöd till omstrukturering av BMPS och undersökte deras förenlighet med den inre marknaden på grundval av omstruktureringsplanen mot bakgrund av sex meddelanden om den globala finanskrisen, särskilt kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd (EUT C 195, 2009, s. 9), meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (EUT C 356, 2011, s. 7), och meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (bankmeddelandet) (EUT C 216, 2013, s. 1) (nedan kallat bankmeddelandet).
- 12 När det gäller frågan huruvida stödåtgärderna var förenliga med krismeddelandena ansåg kommissionen för det första att omstruktureringsplanen var ägnad att återställa BMPS långfristiga lönsamhet. För det andra ansåg kommissionen att bördefördelningen mellan innehavarna av befintliga aktier och efterställda skulder var adekvat, eftersom den begränsade omstruktureringskostnaderna och stödbeloppet till ett minimum, i enlighet med kraven i bankmeddelandet, och drog slutsatsen att omstruktureringsplanen innehöll tillräckliga åtgärder för bördefördelning. För det tredje ansåg kommissionen att omstruktureringsplanen innehöll tillräckliga garantier för att begränsa den otillbörliga snedvridningen av konkurrensen. Kommissionen påpekade även att det var säkerställt att omstruktureringsplanens genomförande övervakades på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen drog därför slutsatsen att stödåtgärderna var proportionerliga för att avhjälpa konsekvenserna av en allvarlig störning i den italienska ekonomin.
- 13 Kommissionen undersökte därefter huruvida stödåtgärderna var förenliga med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 2014, s. 190). Kommissionen ansåg att de villkor under vilka stödåtgärderna (åtgärderna 1 och 2) hade beviljats var förenliga med undantaget i artikel 32.4 d i direktiv 2014/59.
- 14 I artikeldelen i det angripna beslutet fann kommissionen, för det första, att åtgärderna 1 och 2 utgjorde statligt stöd, i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF, och, för det andra, att dessa åtgärder uppfyllde kraven i artikel 107.3 b FEUF och att de var förenliga med den inre marknaden med hänsyn till finansiell stabilitet.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 15 Sökandena har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 5 mars 2018.
- 16 Genom särskild handling som inkom till tribunalens kansli den 16 maj 2018 framställde kommissionen en invändning om rättegångshinder med stöd av artikel 130 i tribunalens rättegångsregler. Sökandena inkom med yttranden över denna invändning den 10 juli 2018.
- 17 Genom beslut av den 8 oktober 2018 beslutade ordföranden på tribunalens åttonde avdelning, i enlighet med artikel 69 d i rättegångsreglerna, att vilandeförklara målet i avvaktan på domstolens avgörande i mål C-544/17 P, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen.
- 18 Som en åtgärd för processledning enligt artikel 89 i rättegångsreglerna anmodade tribunalen den 30 januari 2019 parterna att uttala sig om vilka konsekvenser de anser att dom av den 7 november 2018, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen (C-544/17 P, EU:C:2018:880), har för förevarande mål och besvara vissa skriftliga frågor samtidigt som kommissionen ombads att inkomma med en icke konfidentiell version av BMPS omstruktureringsplan. Kommissionen och sökandena inkom med sina svar den 7 respektive den 8 mars 2019.
- 19 I samband med att sammansättningen av tribunalens avdelningar ändrades, med tillämpning av artikel 27.5 i tribunalens rättegångsregler, förordnades referenten att tjänstgöra på tredje avdelningen, och målet tilldelades följaktligen denna avdelning.
- 20 På förslag av tredje avdelningen beslutade tribunalen, med tillämpning av artikel 28 i rättegångsreglerna, att hänskjuta målet till en avdelning i utökad sammansättning.
- 21 Som en åtgärd för processledning enligt artikel 89 i rättegångsreglerna anmodade tribunalen den 3 februari 2020 parterna att besvara vissa frågor. Kommissionen och sökandena inkom med sina svar den 14 respektive den 19 februari 2020.
- 22 På förslag av referenten beslutade tribunalen (tredje avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet och att, som en åtgärd för processledning enligt artikel 89 i rättegångsreglerna, ställa skriftliga frågor till parterna, vilka parterna anmodades att besvara under förhandlingen.
- 23 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens skriftliga och muntliga frågor vid förhandlingen den 9 juli 2020.
- 24 Sökandena har yrkat att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet, eller
 - i andra hand, ogiltigförklara det angripna beslutet i den del det avser behandlingen av FRESH-instrumenten, samt
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, och
 - vidta alla andra åtgärder som tribunalen finner lämpliga, inbegripet åtgärder för processledning enligt artikel 89.3 och/eller åtgärder för bevisupptagning enligt artikel 91 b i tribunalens rättegångsregler.
- 25 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

- avvisa talan, och
 - förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.
- 26 Sökandena har i sina yttranden över invändningen om rättegångshinder även yrkat att tribunalen ska ogilla kommissionens invändning om rättegångshinder.

Rättslig bedömning

- 27 Sökandena har åberopat fem grunder till stöd för sin talan.
- 28 Sökandena har som första grund gjort gällande att kommissionen rättsstridigt har godkänt åtgärder för bördefördelning inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och åsidosatt artiklarna 18 och 21 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 225, 2014, s. 1). Vidare anförs att beslutet inte är tillräckligt motiverat.
- 29 Genom den andra grunden har sökandena gjort gällande att kommissionen rättsstridigt krävt att FRESH-avtalen skulle hävas. De har i detta avseende hävdatt att kommissionen har godkänt åtgärder för bördefördelning som går utöver vad som föreskrivs i bankmeddelandet, och som är oförenliga med detta meddelande, och att kommissionen således har åsidosatt de grundläggande principerna om skydd för berättigade förväntningar och likabehandling. Det angripna beslutet är även bristfälligt motiverat, eftersom kommissionen inte har lämnat någon motivering eller förklaring till stöd för att FRESH-avtalen skulle hävas.
- 30 Genom den tredje grunden har sökandena gjort gällande att det angripna beslutet är diskriminerande gentemot innehavarna av FRESH-obligationer. Det angripna beslutet är rättsstridigt, eftersom det innebär ett godkännande av de åtgärder för bördefördelning som föreskrivs i omstruktureringsplanen på ett sätt som strider mot principen om likabehandling i artiklarna 20 och 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt mot artikel 14 i samma stadga och protokoll nr 12 till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950, eftersom de innebär att innehavare av FRESH-obligationer diskrimineras i förhållande till BMPS övriga fordringsägare.
- 31 Genom den fjärde grunden har sökandena gjort gällande att kommissionen, genom att godkänna att åtgärder för bördefördelning tillämpades på FRESH-instrumenten, åsidosatt de rättigheter som tillkommer innehavare av FRESH-obligationer, vilka garanteras i artikel 17 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och artikel 1 i protokoll nr 1 till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
- 32 Genom den femte grunden har sökandena gjort gällande att kommissionen åsidosatt artikel 108.2 och 108.3 FEUF, artikel 4.3 och 4.4 i rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 FEUF (EUT L 248, 2015, s. 9) och deras processuella rättigheter genom att inte inleda det formella granskningsförfarandet, trots att det förelåg ”allvarliga tvivel” beträffande huruvida åtgärderna för bördefördelning var förenliga med unionsrätten.
- 33 Enligt artikel 130.1 och 130.7 i rättegångsreglerna kan tribunalen, om svaranden begär det, meddela beslut i fråga om rättegångshinder eller tribunalens behörighet utan att själva saken prövas. I förevarande fall har kommissionen i sin invändning om rättegångshinder gjort gällande att talan ska avvisas dels på grund av att sökandena saknar berättigat intresse av att få saken prövad, dels på grund av att de saknar talerätt, i den mening som avses i artikel 263 FEUF.

34 Tribunalen anser att det är nödvändigt att först pröva huruvida sökandena utgör ”berörda parter”, i den mening som avses i artikel 108.2 FEUF, eller om de utgör ”intresserade parter”, i den mening som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589, eftersom denna kvalificering i förevarande fall avgör huruvida de har ett berättigat intresse av att få saken prövad och huruvida de har rätt att väcka talan om ogiltigförklaring av det angripna beslutet, såsom ett beslut att inte göra invändningar enligt artikel 4.3 i samma förordning.

Huruvida sökandena ska anses som berörda parter

35 I artikel 1 h i förordning 2015/1589 definieras begreppet ”intresserad part”, som är synonymt med begreppet ”berörd part”, i den mening som avses i artikel 108.2 FEUF, som bland annat ”en person, ett företag eller en företagssammanslutning, vars intressen kan påverkas av att stöd beviljas, framför allt stödmottagaren, konkurrerande företag och branschorganisationer”. Den omständigheten att uttrycket ”framför allt” används visar att denna bestämmelse endast innehåller en icke uttömmande uppräkningslista av personer som kan anses vara intresserade parter, varför detta begrepp hänför sig till en obestämd grupp av adressater (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 november 1984, Intermills/kommissionen, 323/82, EU:C:1984:345, punkt 16, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 63, och dom av den 13 juni 2019, Copebi, C-505/18, EU:C:2019:500, punkt 34).

36 Med hänsyn till denna definition har unionsdomstolen tolkat begreppet intresserad part extensivt. Det framgår av rättspraxis att artikel 1 h i förordning 2015/1589 inte utesluter att ett företag som inte är en indirekt konkurrent till stödmottagaren kvalificeras som intresserad part, förutsatt att konkurrenten gör gällande att dess intressen kan påverkas av att stödet beviljas och att den visar att det föreligger en risk för att stödet har konkret inverkan på dess situation (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkterna 63–65 och där angiven rättspraxis). På samma sätt kan en arbetstagarorganisation anses vara ”berörd part”, i den mening som avses i artikel 108.2 FEUF, om den visar att dess egna eller dess medlemmars intressen eventuellt skadas av att stöd beviljas, under förutsättning att denna arbetstagarorganisation styrker att det föreligger en risk för att stödet har konkret inverkan på dess egen situation eller på situationen för de medlemmar som den företräder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juli 2009, 3F/kommissionen, C-319/07 P, EU:C:2009:435, punkt 33).

37 I förevarande fall har sökandena styrkt att den omständigheten att de aktuella stödåtgärderna beviljats och att det angripna beslutet antagits riskerar att ha en konkret inverkan på deras situation, vilket innebär att de ska anses som ”intresserade parter”, i den mening som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589.

38 Sökandena har gjort gällande att om det angripna beslutet ogiltigförklaras och det formella granskningsförfarandet inleds, så får de möjlighet att yttra sig som berörda parter, genom att utöva sina processuella rättigheter enligt artikel 108.2 FEUF, för att säkerställa att kommissionen gör en mer ingående prövning av de åtgärder för bördefördelning som föreskrivs i omstruktureringsplanen och av de åtaganden som de italienska myndigheterna hade föreslagit i detta avseende. Om det formella granskningsförfarandet inleds, så kan det leda till olika åtgärder för bördefördelning som är förenliga med unionsrätten.

39 Sökandena anser närmare bestämt att den del av det angripna beslutet som avser bördefördelningen påverkar deras intressen, eftersom det i omstruktureringsplanen, såsom den godkännts av kommissionen, föreskrivs en möjlighet att upphäva FRESH-avtalen, vilket senare också skedde, till sökandenas nackdel. Vid förhandlingen preciserade sökandena att tack vare det ömsesidiga beroende mellan de olika avtalsförhållanden som ligger till grund för FRESH-instrumenten är den ekonomiska

förlust som följer därav på lång sikt, med hänsyn till utebliven betalning av kuponger som är knutna till de FRESH-obligationer som sökandena innehar, väsentlig. Den kan till och med ligga i storleksordningen flera hundra miljoner euro.

- 40 Av detta följer att sökandena har visat att alla de aktuella stödåtgärderna, såsom de anmälts och förklarats förenliga med den inre marknaden i det angripna beslutet, riskerar att ha en konkret inverkan på deras situation, i den mening som avses i den rättspraxis som anges i punkt 36 ovan. Det saknar härvid betydelse att sökandena inte har bestritt att nämnda åtgärder i sig är förenliga med den inre marknaden, såsom anges i nämnda beslut. De italienska myndigheternas åtaganden avseende omstruktureringsplanen och bördefördelningen utgör nämligen en integrerad del av de anmälda stödåtgärderna, vilket innebär att beslutet avser dessa åtgärder och åtaganden i deras helhet (se, för ett liknande resonemang och analogt, beslut av den 1 december 2015, Banco Espírito Santo/kommissionen, T-814/14, ej publicerat, EU:T:2015:936, punkt 31 och där angiven rättspraxis, och dom av den 19 september 2019, FIH Holding och FIH/kommissionen, T-386/14 RENV, ej publicerad, EU:T:2019:623, punkt 52). Eftersom de anmälda stödåtgärderna och de åtaganden som lagts fram av de italienska myndigheterna, vilka var föremål för kommissionens bedömning, inte kan åtskiljas, i det avseendet att de utgör ett villkor för att förklara att stödet är förenligt med den inre marknaden, och eftersom det angripna beslutet innebär att genomförandet av nämnda stödåtgärder godkänns samtidigt som dessa åtaganden blir bindande, påverkas sökandenas situation med nödvändighet av samtliga dessa omständigheter och sökandena kan endast tillvarata sina intressen genom att yrka att beslutet ska ogiltigförklaras i sin helhet.
- 41 Av detta följer att de aktuella stödåtgärderna, såsom de anmälts och förklarats förenliga med den inre marknaden i det angripna beslutet, riskerar att ha en konkret inverkan på sökandenas situation, vilket motiverar att de kvalificeras som "intresserade parter".
- 42 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som tribunalen ska pröva huruvida sökandena har ett berättigat intresse av att få saken prövad samt huruvida de har talerätt, i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF.

Huruvida det föreligger ett berättigat intresse av att få saken prövad

- 43 Kommissionen har hävdat att sökandena inte har något berättigat intresse av att få det ifrågasatta beslutet ogiltigförklarat, vilket antagits med stöd av artikel 4.3 i förordning nr 2015/1589 och enligt vilket det statliga stöd som beviljats BMPS, på grundval av åtaganden som gjorts frivilligt av de italienska myndigheterna, är förenligt med den inre marknaden. I sitt svar på en skriftlig fråga från tribunalen angående konsekvenserna av domen av den 7 november 2018, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen (C-544/17 P, EU:C:2018:880), preciserade kommissionen att sökandena måste visa att de har ett berättigat intresse av att få saken prövad på grundval av ett nationellt domstolsförfarande som inlett mot de italienska myndigheternas och BMPS åtgärder för bördefördelning inom ramen för det statliga stöd som BMPS beviljats. Sökandena har emellertid inte förklarat på vilket sätt en ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet skulle få uppenbara positiva följder för det förfarande som de har inlett vid luxemburgsk domstol. De har således inte visat att de hade ett berättigat intresse av att få saken prövad.
- 44 Sökandena har bestritt kommissionens argument.
- 45 En talan om ogiltigförklaring som väcks av en fysisk eller juridisk person kan endast prövas i den mån som personen har ett berättigat intresse av att den angripna rättsakten ogiltigförklaras. Ett sådant intresse förutsätter att själva ogiltigförklaringen av rättsakten kan få rättsverkningar och att talan således kan medföra en fördel för den person som har väckt den. Det ska dessutom vara fråga om ett faktiskt intresse och det ska bedömas den dag talan väcks (se dom av den 7 november 2018, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punkterna 28 och 29 och där angiven rättspraxis).

- 46 Det ankommer på sökanden att visa att vederbörande har ett berättigat intresse av att få saken prövad, vilket utgör det väsentliga och främsta villkoret för att ha rätt att väcka talan vid domstol. För att en talan om ogiltigförklaring av en rättsakt som lämnats in av en fysisk eller juridisk person ska kunna upptas till sakprövning, måste sökanden särskilt motivera vilket intresse vederbörande har av att rättsakten ogiltigförklaras (se dom av den 7 november 2018, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punkterna 33 och 34 och där angiven rättspraxis).
- 47 En sökandes berättigade intresse av att få saken prövad kan dessutom följa av alla former av rättsliga åtgärder vid de nationella domstolarna inom ramen för vilka en eventuell ogiltigförklaring av den rättsakt som angripits vid unionsdomstolen skulle kunna ge sökanden en fördel (se dom av den 7 november 2018, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punkt 44 och där angiven rättspraxis).
- 48 Det ankommer slutligen inte på unionsdomstolen att i samband med prövningen av om det föreligger ett berättigat intresse av att få saken prövad bedöma sannolikheten för att en talan som väckts vid de nationella domstolarna med stöd av nationell rätt kommer att anses välgrundad. Det är däremot nödvändigt, men också tillräckligt, att den talan om ogiltigförklaring som väckts vid unionsdomstolen kan få till resultat att den part som väckt den kan få en fördel (se dom av den 7 november 2018, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen, C-544/17 P, EU:C:2018:880, punkt 56 och där angiven rättspraxis).
- 49 Till stöd för sitt berättigade intresse av att få saken prövad har sökandena för det första gjort gällande att en ogiltigförklaring av det angripna beslutet skulle innebära att de italienska myndigheternas skyldighet att säkerställa att åtgärderna för bördefördelning iakttas upphör. För det andra skulle den få till följd att den omstruktureringsplan som låg till grund för beslutet inte längre binder BMPS, vilket gör att sökandena, i egenskap av innehavare av FRESH-obligationer, antingen kan återfå sina rättigheter eller erhålla skadestånd. För det tredje skulle en ogiltigförklaring av det angripna beslutet leda till att ett formellt granskningsförfarande inleds, inom ramen för vilket de skulle ha möjlighet att utöva sina processuella rättigheter genom att lämna synpunkter. De italienska myndigheterna eller BMPS skulle då kunna ändra åtgärderna för bördefördelning för att säkerställa deras förenlighet med unionsrätten, och kommissionen skulle kunna införa andra villkor och skyldigheter som är mindre betungande än de åtgärder för bördefördelning som kommissionen har beaktat. Slutligen anser sökandena att ett erkännande att BMPS rättsstridigt har fråntagit dem deras rättigheter stärker deras ställning i det civilrättsliga förfarande som Peter Braesch, i egenskap av företrädare för innehavare av FRESH-obligationer, vid Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Distriktsdomstolen i Luxemburg), har inlett mot BMPS, MUFJ, JPM och det amerikanska bolaget JP Morgan Chase Bank, i syfte att få till stånd en ogiltigförklaring av uppsägningen av FRESH-avtalen och särskilt av avtalet om utbyte av bolag.
- 50 Sökandena har i detta avseende bland annat preciserat att BMPS beslut att säga upp FRESH-avtalen, vilket har överklagats till den luxemburgska domstolen, är oupplösligen förbundet med det angripna beslutet. BMPS har själv hävdat att omstruktureringsplanen bygger på principen att FRESH-avtalen ska sägas upp och att kommissionens bedömning i det angripna beslutet, nämligen att bördefördelningen är tillräcklig, grundar sig på BMPS uppsägning av FRESH-avtalen. Av detta har de dragit slutsatsen att om det angripna beslutet ogiltigförklaras, så kan den luxemburgska domstolen återupprätta FRESH-avtalen.
- 51 Tribunalen konstaterar att sökandena, i egenskap av intresserade parter, i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 2015/1589, har ett berättigat intresse av att få till stånd en ogiltigförklaring av det angripna beslutet, vars innehåll inte kan skiljas från de italienska myndigheternas åtaganden avseende omstruktureringsplanen för BMPS, inklusive åtgärderna för bördefördelning (se punkterna 37–41 ovan). Detta berättigade intresse av att få saken prövad följer bland annat av den omständigheten att kommissionen, efter en sådan ogiltigförklaring, skulle bli tvungen att inleda ett formellt granskningsförfarande, inom ramen för vilket de skulle kunna utnyttja sina processuella garantier enligt artikel 108.2 FEUF för att påverka denna institutions bedömning enligt artikel 107.3 b

FEUF och därmed innehållet i dess beslut. Sökandena har nämligen, inom ramen för den femte grunden, åberopat ett åsidosättande av dessa processuella garantier som de endast kan tillvarata om de har möjlighet att vid unionsdomstolen väcka talan mot det angripna beslutet (se, för ett liknande resonemang och analogt, beslut av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 47 och där angiven rättspraxis, och dom av den 20 juni 2019, a&o hostel and hotel Berlin/kommissionen, T-578/17, ej publicerad, EU:T:2019:437, punkt 41). Detta gäller i än högre grad då kommissionen i förevarande fall, efter en lång föranmälningsfas som omfattade ett stort antal kontakter med de italienska myndigheterna och anmälan av de aktuella åtgärderna den 28 juni 2017, nöjt sig med att göra en preliminär granskning, som endast pågick i sex dagar, innan den antog det angripna beslutet, den 4 juli 2017, utan att intresserade parter gavs tillfälle att yttra sig.

- 52 Det kan för övrigt inte uteslutas att en eventuell ogiltigförklaring av det angripna beslutet skulle kunna påverka utgången av de tvister som pågår, bland annat vid den luxemburgska domstolen. I detta sammanhang anmodade tribunalen, som en åtgärd för processledning, parterna att ange huruvida FRESH-avtalens upphävande följde av BMPS omstruktureringsplan. Kommissionen angav i sitt svar att de nämnda avtalen sades upp till följd av omstruktureringsplanen i samband med lagdekret 237/2016 och att de italienska myndigheterna och BMPS hade haft ett nära samarbete när nämnda plan utarbetades, och att denna plan utgjorde en del av de åtaganden som de italienska myndigheterna hade lagt fram under kommissionens granskning av stödåtgärderna. I sitt svar på denna fråga har sökandena å sin sida angett att denna omstruktureringsplan uttryckligen förutsatte att FRESH-avtalen var ineffektiva och omöjliga att göra gällande.
- 53 Det är i detta avseende tillräckligt att erinra om att kommissionens bedömning i det angripna beslutet grundar sig på en granskning av huruvida stödet till omstrukturering av BMPS var förenligt med den inre marknaden. Detta stöd grundades på omstruktureringsplanen, vars innehåll och genomförande har ett nära samband med de italienska myndigheternas åtaganden som helhet, såsom dessa framgår av en bilaga till nämnda beslut (se punkterna 39–41 ovan). Under dessa omständigheter ankommer det inte på unionsdomstolen att ersätta den nationella domstolens bedömning med sin egen, och än mindre att föregripa prövningen av huruvida talan som väckts vid den är välgrundad enligt tillämplig nationell rätt, eftersom det angripna beslutet förlorar sina rättsverkningar om det eventuellt ogiltigförklaras (se rättspraxis som nämns i punkt 48 ovan).
- 54 Sökandena har således styrkt att en eventuell ogiltigförklaring av det angripna beslutet skulle kunna medföra en fördel för dem.
- 55 Kommissionen har således fel när den hävdar att sökandena inte har visat att de har ett berättigat intresse av att få saken prövad, i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, i syfte att få det angripna beslutet ogiltigförklarat.

Frågan om huruvida sökandena har talerätt

- 56 Kommissionen har hävdad att sökandena saknar talerätt. Kommissionen har bland annat gjort gällande att sökandena genom sin femte grund har bestritt det angripna beslutet, eftersom det formella granskningsförfarandet inte hade inletts, och att sökandena måste visa att de är "intresserade parter", i den mening som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589. Kommissionen har påpekat att sökandena inte är mottagare av stödet i fråga, att deras ställning som innehavare av obligationer inte är tillräcklig för att de ska anses vara intresserade parter och att det inte finns något som tyder på att de skulle kunna vara konkurrenter till stödmottagaren.
- 57 Sökandena har bestritt kommissionens argument.

- 58 Det räcker att erinra om övervägandena i punkterna 35–41 ovan för att underkänna kommissionens huvudargument att sökandena inte har visat att de är ”intresserade parter”. Tribunalen övertygas således inte av kommissionens argument vid förhandlingen, där denna med hänvisning till domen av den 19 december 2019, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen (T-812/14 RENV, ej publicerad, EU:T:2019:885), gjort gällande att det angripna beslutet endast påverkar sökandenas ekonomiska situation och endast har indirekta verkningar på deras rättsliga ställning, bland annat på grund av att endast JPM hade ett avtalsförhållande med BMPS, var dess fordringsägare och hade ingått ett separat avtal med MUFJ, som ingått ett annat avtal med sökandena, vilka innehade FRESH-obligationer. Detsamma gäller kommissionens argument att uppsägningen av FRESH-avtalen följde av lagdekret 237/2016 och föreskrevs i omstruktureringsplanen. Under alla omständigheter framgår det av övervägandena i punkterna 37–41 ovan att sökandena har rätt i sitt påstående att de aktuella stödåtgärderna har en konkret inverkan på deras situation som motiverar att de ska anses som ”intresserade parter”.
- 59 I förevarande fall konstaterar tribunalen dessutom att det angripna beslutet utgör ett beslut att inte göra invändningar med stöd av artikel 4.3 i förordning 2015/1589, vars lagenlighet beror på huruvida det föreligger tveksamhet i fråga om stödets förenlighet med den inre marknaden. Eftersom sådan tveksamhet ska föranleda att ett formellt granskningsförfarande inleds, i vilket de berörda parter som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589 kan delta, måste alla intresserade parter, i den mening som avses i sistnämnda bestämmelse, anses direkt och personligen berörda av ett sådant beslut. De personer som omfattas av de processrättsliga skyddsregler som föreskrivs i artikel 108.2 FEUF och i artikel 6.1 i förordning nr 2015/1589 kan nämligen endast tillvarata dem om de har möjlighet att vid unionsdomstolen väcka talan mot beslutet att inte göra invändningar. Den särställning som en intresserad part, i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 2015/1589, åtnjuter, vilken hänger samman med det särskilda föremålet för talan, räcker således för att en sökande som har väckt talan mot ett beslut om att inte göra invändningar ska anses individualiserad på det sätt som anges i artikel 263 fjärde stycket FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkterna 47 och 48, och där angiven rättspraxis, dom av den 27 oktober 2011, Österrike/Scheucher-Fleisch m.fl., C-47/10 P, EU:C:2011:698, punkterna 43 och 44, och där angiven rättspraxis, och dom av den 20 juni 2019, a&o hostel and hotel Berlin/kommissionen, T-578/17, ej publicerad, EU:T:2019:437, punkt 41).
- 60 Det ska dessutom erinras om att sökandena genom den femte grunden har gjort gällande att kommissionen åsidosatt artikel 108.2 och 108.3 FEUF, artikel 4.3 och 4.4 i förordning 2015/1589 och sökandenas processuella rättigheter, trots att det förelåg ”allvarliga tvivel” om huruvida åtgärderna för bördefördelning var förenliga med unionsrätten, vilket borde ha föranlett kommissionen att inleda ett formellt granskningsförfarande, bland annat med hänsyn till de rättsstridigheter som sökandena har gjort gällande i de fyra första grunderna, nämligen åsidosättande av direktiv 2014/59, genom att kommissionen godkänt och gjort det obligatoriskt att upphäva FRESH-avtalen, och åsidosättande av förordning nr 806/2014, av bankmeddelandet, och av de grundläggande principerna om likabehandling, icke-diskriminering, proportionalitet och skydd för berättigade förväntningar.
- 61 Det framgår nämligen av fast rättspraxis att en sökande som yrkar ogiltigförklaring av ett beslut som fattats med stöd av artikel 4.3 i förordning 2015/1589 i huvudsak ifrågasätter den omständigheten att beslutet har antagits utan att denna institution inlett det formella granskningsförfarandet, vilket innebär att sökandens processuella rättigheter har åsidosatts. Till stöd för en sådan talan kan sökanden åberopa vilken som helst grund genom vilken det kan visas att bedömningen av de uppgifter och de omständigheter som kommissionen hade eller kunde ha haft tillgång till under den preliminära granskningsfasen borde ha gett upphov till allvarliga svårigheter vid fastställandet av huruvida det förelåg ett statligt stöd eller till att det förelåg tveksamhet i fråga om huruvida ett sådant stöd var förenligt med den inre marknaden, vilket dock varken leder till att föremålet för talan eller förutsättningarna för att ta upp denna talan till sakprövning ändras. Enligt denna rättspraxis är tvärtom det förhållandet att det föreligger sådana svårigheter just det som måste bevisas för att kommissionen ska vara skyldig att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 108.2 FEUF

och artikel 6.1 i förordning nr 2015/1589 (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 59 och där angiven rättspraxis, och dom av den 20 juni 2019, a&o hostel and hotel Berlin/kommissionen, T-578/17, ej publicerad, EU:T:2019:437, punkterna 45 och 46).

- 62 Det ska i detta hänseende understrykas att i likhet med vad som tidigare har påpekats i rättspraxis (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 december 2008, Kronoply och Kronotex/kommissionen, T-388/02, ej publicerad, EU:T:2008:556, punkt 85, och dom av den 20 juni 2019, a&o hostel and hotel Berlin/kommissionen, T-578/17, ej publicerad, EU:T:2019:437, punkt 44), har sökandena, i punkt 141 i ansökan, uttryckligen hävdats att de fyra första grunderna visar att kommissionen åtminstone borde ha känt allvarliga tvivel beträffande huruvida åtgärderna för bördefördelning var förenliga med unionsrätten. Eftersom det i förevarande fall rör sig om en talan som ifrågasätter lagenligheten av ett beslut som antagits med stöd av artikel 4.3 i förordning nr 2015/1589, utan att det formella förfarandet hade inletts, ska tribunalen, vid prövningen av talan i sak, pröva samtliga invändningar och argument som sökandena har anfört inom ramen för de återopade grunderna, för att bedöma huruvida de gör det möjligt att identifiera allvarliga svårigheter vid bedömningen avseende huruvida de aktuella stödåtgärderna var förenliga med den inre marknaden, vilket skulle innebära att kommissionen var skyldig att inleda nämnda förfarande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 juni 2019, a&o hostel and hotel Berlin/kommissionen, T-578/17, ej publicerad, EU:T:2019:437, punkterna 45, 46 och 49, och där angiven rättspraxis).
- 63 Tribunalen finner således att den omständigheten att kommissionen i det angripna beslutet godkänt stödåtgärderna med avseende på omstruktureringsplanen, medför att detta beslut berör sökandena direkt och personligen i egenskap av "intresserade parter", i den mening som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589.
- 64 Sökandena har följaktligen talerätt.
- 65 Av det ovan anförda följer att invändningen om rättegångshinder ska ogillas.

Rättegångskostnader

- 66 Enligt artikel 133 i rättegångsreglerna ska beslut om rättegångskostnader meddelas i den slutliga domen eller i det beslut genom vilket förfarandet avslutas. Eftersom målet inte avgörs slutligt genom förevarande beslut anstår frågan om rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

- 1) Invändningen om rättegångshinder ogillas.**
- 2) Frågan om rättegångskostnader anstår.**

Collins

Kreuschitz

Csehi

De Baere

Steinfatt

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 24 februari 2021.

Underskrifter